EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

فضل الصباح وبركته

Faḍl al-Ṣabāḥ wa-Barakatuh

VIRTUTEA DIMINEȚII ȘI BINECUVÂNTAREA EI

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

Virtutea dimineții și binecuvântarea ei

فضل الصباح وبركته

Faḍl al-Ṣabāḥ wa-Barakatuh

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: فضل الصباح وبركته
Ediția I
© 2026 Institutul Tawhid, pentru traducerea în limba română.
Ediția-sursă: ʿAbd al-Razzāq ibn ʿAbd al-Muḥsin al-Badr, Faḍl al-Ṣabāḥ wa-Barakatuh, Dār al-Maḥajjah.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Virtutea dimineții și binecuvântarea ei

بسم الله الرحمن الرحيم

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Imamul Muslim a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său de la Abū Wā'il, Shaqīq ibn Salamah al-Asadī, care a spus:

> *„Într-o dimineață, după ce am împlinit rugăciunea de dimineață, am mers la ʿAbd Allāh ibn Masʿūd, Allah să fie mulțumit de el. Am salutat la ușă și ni s-a îngăduit să intrăm. Am zăbovit puțin la ușă [adică am așteptat și am mai rămas o vreme]. Atunci a ieșit slujitoarea și a spus: «Nu intrați?» Am intrat și l-am găsit șezând și preamărindu-L pe Allah. El a întrebat: «Ce v-a împiedicat să intrați, de vreme ce vi s-a îngăduit?» Am răspuns: «Nimic, doar am crezut că unii dintre cei ai casei dorm.» El a spus: «Credeați că familia lui Ibn Umm ʿAbd este nepăsătoare?»"*

Se referă la sine însuși, căci Umm ʿAbd al-Hudhaliyyah era mama sa și o companioană a Profetului. Allah să fie mulțumit de el și de ea.
El a relatat în continuare:

> *„Apoi a continuat să Îl preamărească pe Allah, până când a crezut că soarele răsărise. A spus: «Slujitoare, uită-te dacă a răsărit!» Ea s-a uitat, dar încă nu răsărise. El a continuat să Îl preamărească pe Allah, până când a crezut că soarele răsărise, și a spus: «Slujitoare, uită-te dacă a răsărit!» Ea s-a uitat și de data aceasta soarele răsărise."*

Atunci el a spus:

الحمد لله الذي أقالنا يومنا هذا، ولم يهلكنا بذنوبنا

„Laudă lui Allah, Care ne-a mai îngăduit această zi și nu ne-a nimicit pentru păcatele noastre!”[1]

Această relatare îi oferă celui care meditează o imagine limpede și o dovadă grăitoare despre viața plină de seriozitate, aspirația înaltă și buna folosire a timpului de către înaintașii cei drepți, Allah să aibă milă de ei, și mai ales de către companioni, Allah să fie mulțumit de ei și să îi facă mulțumiți. Ei înțelegeau bine diferitele momente ale zilei, le cunoșteau valoarea și pe cele mai alese dintre ele și acordau fiecăruia dreptul cuvenit.

Momentul în care Abū Wāʾil, Allah să aibă milă de el, și cei care îl însoțeau au intrat la ʿAbd Allāh ibn Masʿūd, Allah să fie mulțumit de el, este unul binecuvântat și deosebit de prețios. Este un timp pentru pomenirea lui Allah, pentru străduanie, vioiciune și râvnă în bine. Totuși, mulți oameni îl neglijează, îl irosesc și nu îi cunosc locul și valoarea. El se pierde fie în somn, fie în lene și lipsă de avânt, fie în preocuparea cu nimicuri.

Și aceasta, deși începutul zilei este asemenea tinereții sale, iar sfârșitul ei este asemenea bătrâneții sale.[2]

Cel care crește cu un anumit obicei îmbătrânește păstrându-l. De aceea, starea omului la începutul zilei se răsfrânge asupra restului ei: dacă începe cu vioiciune, urmează vioiciune, iar dacă începe cu lene, urmează lene. Cel care ține frâiele zilei, adică începutul ei, va avea, cu îngăduința lui Allah, o zi întreagă bine păzită, va primi ajutor în împlinirea binelui și va avea parte de binecuvântare în ea. S-a spus: *„Ziua ta este asemenea cămilei tale: dacă îi ții partea din față, îți va urma și cea din spate.”* Acest înțeles se desprinde din relatarea anterioară despre Ibn Masʿūd, Allah să fie mulțumit de el. După ce a păzit începutul zilei prin pomenire,

1 Ṣaḥīḥ Muslim (822).

2 Ibn al-Qayyim, Miftāḥ Dār al-Saʿādah (2/216).

el a spus: *„Laudă lui Allah, Care ne-a mai îngăduit această zi și nu ne-a nimicit pentru păcatele noastre!”*
Mai mult, stăruința în pomenire în acest răstimp îi dă celui care Îl pomenește pe Allah râvnă, putere și vioiciune pentru întreaga zi. Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, spune:

> *„Odată am fost de față când Shaykh al-Islām Ibn Taymiyyah a împlinit rugăciunea Fajr, apoi s-a așezat să Îl pomenească pe Allah Preaînaltul până aproape de amiază. Atunci s-a întors spre mine și a spus: «Aceasta este hrana mea de dimineață. Dacă nu aș lua această hrană, mi-aș pierde puterea» — sau cuvinte apropiate de acestea.”*[3]

În Sunnah este stabilit că Profetul ﷺ L-a rugat pe Allah să binecuvânteze comunitatea sa în acest răstimp. Abū Dāwūd, al-Tirmidhī, al-Dārimī și alții au relatat de la Șakhr ibn Wadāʿah al-Ghāmidī, Allah să fie mulțumit de el, că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

اللهم بارك لأمتي في بكورها

„O, Allah, binecuvântează comunitatea mea în primele ceasuri ale dimineții!”

Când trimitea un detașament sau o oaste, îi trimitea la începutul zilei. Șakhr, Allah să fie mulțumit de el, era negustor și obișnuia să își trimită mărfurile de la începutul zilei. Astfel s-a îmbogățit și averea i-a sporit.[4]

3 Al-Wābil al-Ṣayyib, pp. 85–86.
4 Sunan Abī Dāwūd (2606) și Sunan al-Tirmidhī (1212).

Acesta este un hadith stabilit de la Profet ﷺ, pe care l-au relatat mai mulți companioni. Printre ei se numără ʿAlī ibn Abī Ṭālib, Ibn ʿAbbās, Ibn Masʿūd, Ibn ʿUmar, Abū Hurayrah, Anas ibn Mālik, ʿAbd Allāh ibn Salām, al-Nawwās ibn Samʿān, ʿImrān ibn Ḥuṣayn, Jābir ibn ʿAbd Allāh și alții.
Allah să fie mulțumit de ei toți.[5]
Datorită importanței acestui răstimp, a marii sale binecuvântări și a multului bine pe care îl cuprinde, înaintașii, Allah să aibă milă de ei, dezaprobau somnul în acest timp și irosirea lui în lene și neputință. Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, învățatul și îndrumătorul sufletelor, spune în cartea sa Madārij al-Sālikīn:

> *„Printre lucrurile dezaprobate de ei — adică de înaintași, Allah să aibă milă de ei — se află somnul dintre rugăciunea de dimineață și răsăritul soarelui, căci acesta este un timp al câștigului. Pentru cei care pășesc pe calea către Allah, înaintarea în acest răstimp are o virtute deosebită. Chiar dacă ar fi înaintat întreaga noapte, nu și-ar fi îngăduit să se oprească din înaintare în acest timp, până la răsăritul soarelui. Căci el este începutul zilei și cheia ei, timpul în care coboară mijloacele de trai, se primește partea rânduită și se pogoară binecuvântarea. Din el se naște ziua, iar starea întregii zile urmează starea acestei părți a ei. De aceea, somnul în acest răstimp ar trebui să fie asemenea somnului celui constrâns de nevoie."*[6]

5 A se vedea: Ṣaḥīḥ al-Targhīb wa-l-Tarhīb (2/308).
6 Madārij al-Sālikīn (1/459).

Printre relatările transmise de la înaintași, Allah să aibă milă de ei, în acest sens se află ceea ce s-a relatat despre ʿAbd Allāh ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de el: l-a văzut pe un fiu al său dormind dimineața și i-a spus:

قم، أتنام في الساعة التي تقسم فيها الأرزاق

„Ridică-te! Dormi în ceasul în care se împart mijloacele de trai?”[7]

S-a relatat și de la ʿAbd Allāh ibn ʿAmr ibn al-ʿĀṣ, Allah să fie mulțumit de el, că a spus:

„Somnul este de trei feluri: un somn nechibzuit, un somn firesc și un somn prostesc. Somnul nechibzuit este somnul de dimineață: oamenii își rezolvă treburile, iar el doarme. Somnul firesc este somnul de la amiază. Iar somnul prostesc este cel de la vremea când sosește rugăciunea.”[8]

Învățatul Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, spune în cartea sa Zād al-Maʿād:

„Somnul de dimineață împiedică dobândirea mijloacelor de trai, deoarece acesta este timpul în care făpturile își caută cele necesare traiului și timpul în care se împart mijloacele de trai. Somnul în acest răstimp înseamnă lipsire, afară de cazul unui motiv trecător sau al unei nevoi. El este foarte vătămător pentru trup, pentru că îl moleșește și alterează reziduurile care ar trebui înlăturate prin mișcare, producând astfel o stare de oboseală în tot trupul, istovire și slăbiciune. Iar dacă are loc înainte de golirea intestinelor, de mișcare, de exerciții și de a pune ceva în stomac, atunci aceasta este suferința greu de vindecat care dă naștere la felurite boli.”[9]

---

7 Menționat de Ibn al-Qayyim în Zād al-Maʿād (4/241).

8 Relatat de al-Bayhaqī în Shuʿab al-Īmān (4/182) și menționat de Ibn Mufliḥ în al-Ādāb al-Sharʿiyyah (3/162).

9 Zād al-Maʿād (4/242).

Învățatul Ibn Mufliḥ, Allah să aibă milă de el, a menționat ceva asemănător în cartea sa al-Ādāb al-Sharʿiyyah.[10]

Astfel se arată valoarea acestui răstimp binecuvântat și marele său folos. Este un timp de străduanie, vioiciune și pomenire a lui Allah, Cel Măreț și Preaînalt; un timp în care coboară mijloacele de trai, se primește partea rânduită și se pogoară binecuvântarea. Înaintașii, Allah să aibă milă de ei, îl prețuiau foarte mult, pentru că îi înțelegeau importanța și valoarea. Alții însă se poartă cu el cu totul altfel.

Îl rugăm pe Allah să ne inspire ceea ce ne îndreaptă sufletele, să ne dea tuturor izbândă în orice bine și să ne dăruiască urmarea căii înaintașilor celor drepți și pășirea pe drumul lor.

10 Al-Ādāb al-Sharʿiyyah (3/162).

FAḌL AL-ṢABĀḤ WA-BARAKATUH

VIRTUTEA DIMINEȚII ȘI BINECUVÂNTAREA EI

Începutul zilei este un timp de pomenire, străduință și binecuvântare.

Shaykh ʿAbd al-Razzāq al-Badr ne îndeamnă să prețuim dimineața, prin relatări din Sunnah și din viața înaintașilor celor drepți.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro